

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: osztorfőzőn és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapnak a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K. Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

A világ béke konferencia.

(Dsk.) Nemsokára összeül az általános lefegyverezésről tanácskozó kongresszus, mely a császár óriási horderejű indítványáról fog — hitünk szerint — irott malasztokat jegyzőkönyvre venni.

Korunkat az emberszeretet, a béke korszakának nevezik azok, akik szeretnek valamely kort embereivel, eszméivel, intézményeivel egyetemben egyetlen szóval jellemezni. Mint minden ilyen jellemzés, ez és csak nagyjában fejezi ki az igazságot. Egyetlen egy vonást emel ki a képből és azt is szertelenül nagyítja. Tagadhatatlan, hogy napjainkban az emberbaráti, közművelődési intézmények folytonosan szaporodnak és korunk főtörékvesét a béke fenntartása és biztosítása képezi. Sikertült is a béke áldásait élvezhetni, csak hogy talpig felvegyerve. De úgy látszik, hogy e békés idő csak a vihar kitörését megelőzni szokott szélcsend. Minden jel arra mutat, hogy egyetlen szikra elég lesz a vén Európa lángborítására és óriási harezok színhelye lesz világgrészünk. Fajok fognak küzdeni élet-halál harezban egymás ellen. Európa arculatának egészen más kinézést fog adni az a vérfürdő, amivel az emberszeretnek, a békének a korszakát bezárjuk.

Az európai nagyhatalmak rendes hadi erejéről szóló statisztikai adatok minden

kételyt kizáró módon beszélnek. Elmondják azt, hogy a béke századának nagyobb dicsőségére Európaszerte az emberi produktivitás legjava részét a hadsereg emészti föl. A hatalmak valóságos versenyt fejlesztenek ki abban, hogy növeljék a hadsereg létszámát s hogy a katonaságot minél tökéletesebb gyilkoló szerzővel lássák el.

Bármily paradoxusnak látszik is, mégis igazság marad, hogy a militarizmus a béke századában fejlődött rendszerré és nőtt hatalommá. Még e század elején is, a mikor pedig a modern idők legnagyobb csatáit vívták, a hadsereg zöme a zsoldos volt, ki életét néhány nyomorult fillérért adta bérbe.

És az a hadsereg, mely makacs kitartással napokig vívott egyetlenegy csatát, akár az anyagjában, akár a fölszerelésében mennyivel hátrább állott a mostani hadsereghez képest.

Tagadhatatlan, hogy a béke korát jól felhasználta a hadsereg intézményének tökéletesítésére, kiküszöböltük a hadsereg keretéből a zsoldost s az állam polgárait kiterjesztettük bizonyos feltételek mellett az általános védkötelezettséget, a minek következtében a hadsereg állománya sokszorososan megnövekedett. A zsoldos rendszer korában Európa összes államainak sem volt akkora hadserege fegyverben, a mennyi van ma egy harmad-

rendű hatalomnak. A legnagyobb csatákat nem vívta nagyobb tömeg, mint a mekkorát manapság egy kisháborús szellő fuvalmára mozgósítanak.

De nemesak a hadsereg alakult át ily módon a béke századában, hanem a hadviselés is. Ezelőtt az egyéni tulajdonságok játszták a hadviselésben a főszerepet. Napoleon katonai genije nem volt merő mechanizmus, mint minő a mai katonai tekintélyeké.

Az ő hadjárataiban még volt eset arra, hogy egyén küzdjön az egyén ellen, hogy a diadalt a különb katonai nyerve osztályrésztül. Ma már ez képzelhetetlen. A harez nagy távolságból vívatik szabadalmazott löfegyverekkel. A győzelem azé a fél, amelyik egy perc vagy másodperc alatt többször tüzel. A legizmosabb, a legbátrabb férfi is csak egy szám; egy darabka hitvány ólom ép oly tehetetlen anyaggá teszi, mint a leggyöngébbet, a leggyávabbat.

Ezzel a katonai legendák kora örökre bezárult s a háború ezután csak szabadalmazott öldöklés lesz. Hajdan a győzelem borostyána a hadvezért és a hadsereget illette, jövőre az ágyút és a puskát fogják megkoszorozni.

Nem vértelen szentimentalizmus az, ha megsiratjuk a kezdetleges fegyverek sirba hanyatló korát. Nemesak azt sajnáljuk, hogy a hadjárat lerázott ma-

TÁRGZA.

A felsült detektív.

Irtó Senki.

I.

Ah! Tehát mégis megtörtént? Mégis csak női ment hozzá?

Pedig ki hitte volna, hogy megesküsznek, hogy feleségül veszi ezt az eleven ördögöt?

És még is úgy van, amint itt áll nyomtatásban a megyei hivatalos újság apró hirei között. A gazdag ügyvéd feleségül vette a falusi nemes szegény leányát, a kaczer Nusut. És Nusí hozomány és szerelem nélkül kapott egy elegáns, művelt, gazdag, előkelő, de nem szép férjet.

A menyasszonyi fehér ruha, a karesu termet, fekete haj és fekete szem, 12 darab fehér ing, egy tucsat fekete harisnya és egy összegyűrt myrtuskoszoru volt az egész hozomány, melyet esküvő után a falusi kis templom mellett nemes portáról ide hozott a modern kényelemmel butorozott öt szobás lakásba.

De mit bánta ezt most Gyula. Neki ez a semmi is elég volt, hiszen azzal együtt jött „álmainak ne továbbja” az édes Nusu. Igen, eljött sok, sok hívás és rimázkodás után. Mikor kilépett a zárt üveges hintóból az édes, az összegyűrt myrtuslánczot oda nyomta a Gyula kezébe a szavakkal:

„Fogja és hozza be, én elől megyek, maga várja a vendégeket.” És Gyula gyönyörrel nézett utána a lépcsőzeten felfelé haladó fehér álmoképnek, kit a küszöbön egy jóságos tekintetű ősz matróna kitárt karokkal a keblére ölelt és bevezetett a neki még idegen lakásba.

Gyula látta, hogy még messze látszik a porfelhő a várostól, mely a násznépet kíséri s a furesa helyzetből úgy menekült, hogy ő is hirtelen felfutott a lépcsőkhöz, végig ment a folyósón és benyitva a hálószobába, oda dobta kissé keserű arccal a fátlyót a consoltükrö elé, azután biztos kézzel frakkot s klakkot cserélt és öt perc múlva mosolyogva emelte le, mint szívélyes házi ur a nyoszolyó lányokat a lépcső alján megállott hintóból.

Odabent már halovány rózsaszín ruhában csipke kötényvel a derekán fogadta szende pirulással a ház urnője az érkezőket. Csak hamar zajos lett a ház; a cigányzongora vidám hangja még bámuló közönséget is csalt az ügyvéd háza elé, és minden úgy mutatott, hogy odabent a legboldogabb lakodalmat ülik nagyon, de nagyon boldog emberek. Pedig ha tudták volna, hogy ez mind hamis fény, hamis vidámság, talán meg sem nézik a lakodalmas háztájukat.

II.

Gyula egy majálison látta először életében azt a párduez termetű daemont, aki azzal vonta magára a figyelmét, hogy úgy tánczolt, mint egy ind bajadér. Veszedelem volt látni ezt a tánczot annak is, a ki nézte, és annak is, aki ölelte a tánczosnőt.

Nem volt férfi ott jelen egy se, aki egy kicsit bele nem szédült volna ennek a leánynak a nézésébe. És Nusu, mert ő volt, kéjelgett annak az öntudatnak az érzetében, hogy a férfi szemek vágyó tűznek ő a gyupontja, hogy bármire tekint, bárhova pillant, őt kíséri figyelemmel mindenki.

És a szilaj vörű lány csak azért is még szilajabban járt, hogy meg emlegessék, hamar el se feledjék, ha majd újra visszatér a kis faluba ahonnan előrepült hirtelen és ismeretlenül.

Nem is feledték, mert azután is megyszerte emlegették, magasztalták csodás szépségét, heves szenvedélyes lényét, és csak azon okoskodtak, hogy hol sajátította el ez a falusi lány ezt a viselkedést, mely őket egytől-egyig mind elbájolta, megbűvölte. Különösen Gyula ur firtatott utána ennek a lánynak.

Ott a majálison be sem mutatkozott, nem is kíváncsiskodott, kiesoda, micsoda, mi a neve, hová való, miféle származás? Nem alkalmatlankodott senkinek itt a kérdésekkel, de azután titkon annál inkább utána járt a lány életrajzában. És a mit megtudott, csak olaj volt a kigyult tűzre.

A rendezésből egy fiatal medikus hívta meg a havasok alatti faluból az ismeretlen tündért. Az eljött a papájával, mert mamája már nem volt a lánynak. Mig az apa kvaterkázott, a lány halomra gyurta a férfi szíveket, kacagott, nevetett, jól mulatott, mignem éjfél felé a két kis székely ló vidám csilingeléssel haza röpítette a kaczer lányt, kinek ez volt az első bemutatója.

gáról minden költészetet; de azt is hogy az élő, érző ember géppé süllyedt, lelketlen munkát végez. A tökéletesített ágyú, a tökéletesített puska hozták magukkal ezt a változást. E példátlanul tökéletes eszközök teszik szükségessé a roppant hadsereget.

Éz a mi időnk legfalánkabb Molochja, a melyet váltig tömünk s mégis éhes. Két-három évtized óta egészen békés időben több munkát, több vagyont nyelt el, mint évszázak alatt, a mikor a harez foglalkozás, élet-szükség volt. Már igen sokra megy az áldozat. Nem bírhatjuk ki még soká, hogy a munka, az élet legjavát a fegyveres béke falja föl. Az állam is, az ember is roskadozik a terhek alatt s bár hajlamainál fogva szereti a békét, de kezdi megsokalni az árt, mit érte fizetnie kell.

Politikai hírek.

A kuriai bíraskodás. A kormány, mint értesülünk, a legközelebbi napokban előzetes királyi jóváhagyás alá terjeszti a kuria képviselőválasztási bíraskodását szabályozó törvényjavaslatnak a pártok között létrejött megállapodások értelmében kibővített szövegét. Ez a szöveg, mint tudva van, főtartja a képviselőház által elfogadott formájában azt a törvényjavaslatot, a melyet még Szilágyi Dezső, mint igazságügyminiszter terjesztett a Ház elé. Beleillesztették azonban a választási eljárásra vonatkozó azokat a cikkelyeket is, melyeket a Széll Kálmán és az ellenzéki megbízottak közt lefolyt békekonferenciák megállapítottak és a pártok értekezletei ratifikáltak. A törvényjavaslatot Plósz Sándor igazságügyminiszter még a budgetvita folyamán be szándékozik nyújtani, hogy a költségvetési törvény megszavazásáig a bizottsági előkészítő tárgyaláson átmenhessen és késedelem nélkül a Ház napirendjére legyen tűzhető a kuriai bíraskodásról szóló javaslat.

Országgyűlés.

Budapest, márc. 22.

A képviselőház mai ülésének nagy eseménye Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter programbeszéde volt. A beszéd tartalmával mai cikkünk foglalkozik, e helyen csak azt emeljük ki, hogy annak formája is kerek, arányos volt és előadása különösen szimpatikus és hatásos. A Ház minden oldala nagy figyelemmel és tetszéssel

Később megtudta Gyula közvetett uton, hogy Borbándi Nusu szegény lány ugyan, de nemes familia sarja, akinek meg van a kellő lelki műveltsége, mert odabent Kolozsvárt protekció útján elvégezte a praeparandiát; van tanítónői oklevele is, de nem használja.

Kétszer volt már oda az apai háztól, de nem sokáig, mert rendkívül rátarti lány, aki nincs megszokva engedelmeskedni, csak uralkodni és azért mind a két állomást oda hagyta. Ez még idáig nem volt rossz, amit Gyula megtudott.

Belátogatott azután a Borbándi kuria falujába is a bíróhoz, akinek erdőkíhágási kellemetlensége támadt Brassóban. Ott azután a bíróné kibeszélte a lány magánéletét is, mert szomszédok voltak az öreg-ház kerítésével, de itt sem tudtak semmi dicsőrt, de semmi kompromittálót sem Nusról. És ekkor Gyula már határozott.

„Megkérem azt a lányt édes anyám” — mondta egy őszi este Gyula komolyan. „Megkérem, mihelyt Mária meghal.” „Ismerd meg előbb és tudd meg, fog-e szeretni?” tanácsolta szeliden a jó anya. Lásd Mária szeret, de ez nem. „Szeretni nem is fog, de majd megszokatom és jó asszonyt csinállok belőle,” volt a felelet és ennek az elhatározásnak vala azután az eredménye a Nusu szerencsése.

(Folytatása következik.)

hallgatta. Minduntalan folhangzott az általános helyeslés s mikor a miniszter befejezte beszédét, a Ház képe olyan volt, mely a nagy parlamenti siker és erős hatás minden jelét tükröztette. Jobbról és balról tömegesen odatűntek a képviselők a miniszterhez, gratuláltak neki, elárasztották üdvözléssel. Az elnök szünetet adott, de a képviselők még jó darabig nem mentek a folyosóra, hanem Hegedüst ünnepezték, körülfogva őt.

A belügyi tárczával tehát ma végeztek. A vita végét pikáns szóharcaz élénkítette meg. Polónyi Géza szóba hozta a Bánffy dícsérő brosurák áradatát, különösen azt a legutóbbit, mely a volt miniszterelnök nemzetiségi politikáját dícsőíti és írójának, a szóló szerint, Bánffy báró hivatalos állami titkokat is bocsátott rendelkezésére. Polónyi ezt voszedemesnek tartja, mert elárulja azokat az eszközöket, melyekkel a magyar kormányok a nemzetiségi mozgalmat megbénítják. Széll Kálmán miniszterelnök nem akart belemenni a kérdés foszogatásába, mert lezárta a közelmúlt történetét, de mert az efféle füzetekkel nem is törődik. A hivatalos titok elárulását azonban, bár nem hiszi, hogy megtörtént volna, helytelenítette. Most Gajári Ödön kelt a füzet és Bánffy báró védelmére, a mire viszont Polónyi replikázott. A parlamenti harez e kései föllobbanása kár nélkül elmúlt, Gajári szavaira csak a szélső-jobbról hangzott gyöngye helyeslés, de a kinos csönd, melylyel a Ház a vitát hallgatta, azt bizonyította, hogy kelletlen hatást tett.

A Gozsdu alap dolgában volt még rövid vita s aztán a belügyi tárcza tárgyalását befejezték. Átérték a kereskedelmi tárczára. Hegedüs programbeszédén kívül két felszólalás volt még: Kállay Lipót beszélt a függetlenségi pártról és Konkoly-Thege Miklós a kormánypártól. A vitát holnap folytatják.

Hegedüs Sándor programja.

F. hó 22-én kezdette meg a képviselőház a kereskedelmi tárcza költségvetését. Hegedüs Sándor az új keresk. miniszternek alkalma nyílt bemutatni az új programját. Ezen nagy szabású beszéd, mely roppant tetszésben részesült a képviselőház mindenik pártjánál, a következőkben mondja el a jövő tenni valót.

Gondja lesz a jövedelmek lehető fokozására, de ez nem egyetlen cél, mit szem előtt fog tartani. A parlamenti békének talán nem is hosszú idejét arra akarja fordítani, hogy fejlessze a postát, a telegráf- és telefon-hálózatot. Nagy súlyt helyez a postatakarékpénztárra, mely egyébként öröndetesen halad. Terjesztieni, népszerűsíteni akarja a clearing-forgalmat, a mire a valuta szabályozás szempontjából a fizető eszközök redukálása végett is nagy szükség van. Szándéka a postai takarékpénztárt az adófizetéseknél is igénybe venni.

Fejtegette az okokat, melyek a vasutaknak 1897. évi ki nem elégitó eredményeit előidézték s arra a következtetésre jutott, hogy ez nem a gazdálkodás hibája, hanem a természeti tényezőknek róható föl, mert például a nevezett évben 70 ezer vaggonnal kevesebb volt a mezőgazdasági export, mint más-kor. Beszélt a vasuti bálózat politikai és szociális feladatairól s a gabonaértékesítő szövetkezetek tekintetében messzemenő támogatást helyezett kilátásba.

Mint olyan miniszterhez illik, ki nem fél az igazságtól és bizik abban, hogy becsületes törekvésekkel is lehet sikerhez jutni, kiemelte a vicinális rendszer financiaiális és közgazdasági bűneit, a közmunka-alapok lefoglalását és ígérte, hogy segíteni fog.

A kis ipart nem tartja elveszettnek, de megemlésté kemény munkát igényel s főleg a szakoktatás fejlesztését kívánja meg. E tekintetben a Hegedüs-féle középipariskola eredményei igen biztatók. Az érdekképviselet nem áll jó lábón, sem a kamarák, sem az ipartestületek nem teszik meg kellően kötelességüket. Az ipar fejlesztése körül az állami kedvezéseket nyújtó törvények hatása csekélyebb volt, mint általában hiszik. Ezeket nagy részt régebbi vállalatok vették igénybe, új aránylag kevés alakult.

A szociális téren bizik a jóakaratu, humanitárius intézkedések sikerében és azt hiszi, hogy

ezekkel ki lehet szedni a mozgalom méreg fogait. A Vaskapu mai helyzetének ismertetése után utalt a harmonikus és sok oldalú munkásság szükségére is.

A beszéd őszinte, a multtal szemben nem egy helyen szinte megrovó hangja, támogatva ama meggyőződés által, hogy Hegedüs a munka embere volt és marad a bársony székben is, biztosította neki a zajos és csaknem tüntető helyeslést. Kötelességünk nekünk is kiemelni azt, hogy tárczájának talán legnehezebb két kérdése, a kis ipar- és szociális mozgalmak tekintetében elfoglalja végül azt az álláspontot, amely nem csupán a közgazdaság érdekeinek felel meg, hanem kiállja a bírálatot nemzeti és emberies szempontból is. Sokszor volt alkalmunk rámutatni arra, hogy e tekintetben mennyire elmaradtunk a művelt nyugat mögött. Hegedüs, midőn a nemzeti gazdagulásnak olyan módjait keresi, a melyek mellett az anyagi emelkedés nem vezet társadalmi konvulziókhoz, a midőn az ellentétek elsimításán munkál s a harez helyébe a kiegyenlített érdekek harmoniáját igyekszik ültetni, helyes utra néz és méltán számíthat az önzetlen hazafiak támogatására.

Beszédéből az új korszak frísítő üde levegője lengett felénk.

A kiegyezés kérdése.

A nagy fordulat, mely Széll Kálmánnak miniszterelnökké történt kinevezése és e kitűnő államférfiú aegise alatt végbement fúzió folytán bekövetkezett, nemcsak a képviselőháznak teljesen megváltozott külső képében, a parlamenti tárgyalások magasabb színvonalában mutatkozik, hanem künn az országban is, hol teljes reménnyel és bizalommal tekintenek az új kormányelnök működése elé, reménnyel és bizalommal, melyek a rohamos üdvözlő és tetszésnyilvánító feliratokban érthetően nyilatkoznak. A mily szerencsés ez a fordulat, annyira nem szabad titkolni, hogy a politikai helyzet nehezségeit még nem győztük le. A tulajdonképeni kritikus probléma, mint előbb, most is a kiegyezési kérdésében van és úgy látszik, mintha Bécsben még mindig nem lennének hajlandók kilépni a harezi állásból.

A Bánffy-miniszterium és a Thun-miniszterium közt megállapított kiegyezés tartalma ellen most utólag nem emelhetnek kifogásokat és annyit Ausztriában is belátnak, hogy teljes lehetetlenség lenne új tárgyalásokra rávenni a magyar miniszterelnököt. Ezért vetik magukat, hogy a művet mégis zavarják, a formulára, melyet Széll azért állapított meg, hogy Magyarország érdekét függetlenítse az osztrák obstrukciótól. Ürügyül felhozzák azt az aggályukat, hogy Magyarország, ha csak elvben is meg van neki adva a lehetőség, hogy az 1904. év elmúltával létesíthesse az önálló vámterületet, egész bizonyosan végre is hajtja a gazdasági különválást. Ez azonban csak tendenciuzus mende-monda. Magyarországra nézve mi sem lenne kívánatosabb, mint a vám- és kereskedelmi szövetség azonnal való megújítása; egyes-egyedül Ausztria kezében van, hogy a gazdasági kiegyezési törvényeket már most parlamentárisan elintézzék és a különválás veszedelmét teljesen kizárja. De ha ezt Ausztriában megakadályozzák és a kiegyezés kérdését odaát az ellenzék nyitva akarja hagyni, mert abból szeretne fegyvert szerezni az osztrák belpolitika ellen, akkor a magyar kormánynak épen arra kell gondjának lenni, hogy az ország gazdasági érdekét ne lehessen az osztrák pártok játéklabdájává tenni. És Bécsben meg lehetnek győződve, hogy e fajta várakozásokkal Széll Kálmánhoz hiába próbálnak közelíteni. A mostani miniszterelnök a dekáista iskolából való államférfi; ő a monarchia hatalmi állása érdekében való böcs engedékenységgel tántoríthatatlan határozottságot köt össze Magyarország jogos igényeinek képviseletében; és látni fogják, hogy e pontban nem enged.

A s.-sz.-györgyi betegsegélyző pénztár jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Ötödik éve már, hogy betegsegélyző pénztárunk az 1891. évi XIV. t.-cz. értelmében életbe lé-

pett, s most a tisztelt közgyűlés előtt ötödikszor kell panaszkodnunk. Különös lehet azok előtt, kik pénztárunk viszonyait nem ismerik, hogy igazgató-ságunk a közgyűlés előtt alig tud valami öröndes eseményt mondani, de annál több elszomorítót. Hiszen — mondhatják a kötelességtudók és törvénytisztelők — mi alkalmazottainkat pontosan bejelentjük, utánok a járulékokat késedelem nélkül fizetjük s miért mégis, hogy a pénztár semmit sem halad, nem fejlődik, hanem még mindig azon a ponton van, melyről elindult, még mindig a kezdő nehézségeivel küzd, sőt ami több, minden évben növekedik a teher?

Igen t. közgyűlés, csak az a baj, hogy nagyon kevés azoknak a munkaadóknak száma, kik kellő mértékben tisztelik a törvényt s tesznek eleget kötelességüknek. Pénztárunk mérlege ez évben is hiányt mutat, pedig ennek nem szabadna lenni, ha első sorban az iparhatóságok a betegs. pénztár ügyeivel való foglalkozást nem tartanák harmad-, negyed rangu dolognak, hanem foglalkoznának azokkal lelkiismeretesebben, a maga idejében; s második sorban, ha a munkaadók általában fel tudnák fogni a betegsegélyező pénztárnak igazán nemes, humanus czélját.

De ne csak állítsunk, hanem bizonyítsunk is.

Azt állítottuk, hogy az iparhatóságok a betegsegélyező pénztár ügyeit csak harmad-, negyed rangu dolognak tartják s azokat a maga idejében nem végzik el. Ennek bizonyítására csak néhány esetet hozunk fel.

Pénztárunk az 1896. év elején panaszt tett az I. foku iparhatóságnál Eisler testvérek, aldobolyi erdőipar vállalkozók ellen, mivel alkalmazottaikat felszólítás után sem jelentették be. E panaszra a határozatot 1898. május havában, tehát két és fél év múlva kaptuk, mikor az Eisler testvérek az erdőt nemcsak egészen legvágatták, hanem úgy a feldolgozott, mint a feldolgozatlan anyagot mind eladták. A határozat az, hogy panaszoltak ellen az eljárás beszüntetett. Már csak az egy eset is fényesen igazolja állításunkat.

Ugyancsak az 1896. év elején panaszt tettünk Gál Károly, Gál Ferencz baróthi, Szabó Lajos zágoni, Hadnagy Lajos zabolai és Szabály Sándor kovásznai munkaadók ellen alkalmazottaik be nem jelentése miatt s e panaszokra is az 1898. év közepe táján érkeztek az eljárást megszüntető határozatok. Ilyen esetet 100—150-nél többet hozhatnánk fel, de mert ezeknél sokkal lényegesebbek is vannak, azok közül is néhányat a jelentésünk keretében a t. közgyűlés tudomására hozunk.

1895. május 16-án panasz lett téve pénztárunk részéről Rákosi János, Csutak László és Ince István kézdivásárhelyi munkaadók ellen szintén csak azért, mert alkalmazottaikat elmulasztották bejelenteni a pénztárhoz. E panaszra az I. foku iparhatóság 1896. január havában mindhárom munkaadó ellen elmarasztaló végzést hozott. Mindhárom munkaadót elmarasztalta a pénztár javára fizetendő 5—5 frt büntetésben s a befizetni elmulasztott járulékok befizetésében. Azonban sem a büntetések, sem a járulékok nem folytak be pénztárunkhoz, mert ugyanazon iparhatóság 1898. május havában anélkül, hogy pénztárunk vagy a megbüntetett munkaadók felebezték volna az első határozat ellen, mely miatt újabb határozat hozatalra lett volna utasítva, mindhárom munkaadó ellen eljárást beszüntető határozatot hozott. No hát t. közgyűlés, csoda-e, ha panaszkodunk, csoda-e, ha nem vagyonosodunk, hanem szegényedünk?!

(Folytatása következik.)

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** A rendkívüli tél természetes következményeit nap-nap után tapasztalhatjuk azon kellemetlen zimankos időjárásban, mely napok óta tart. Havas-eső, hó, dermesztő hideg szelek s fagy követik egymást s ha egyik nap valamit enyhül az idő, már másnap havat és fagyot kapunk rá, s hideg és kellemetlen nyugati és északi szelek pedig csak nem mindig fujnak. Szóval a mi tavaszunk minden egyéb, csak kellemes nem.

— **Határ átszatelés.** Már többször emlékeztünk meg azon mozgalomról, mely azt czélozza, hogy az altorjai tagosítás folytán a kézdivásárhelyi

birtokosoknak jutott azon határrész, mely a kézdivásárhelyi határral közvetlenül összefügg, közigazgatásilag és adózás tekintetében is Kézdi-Vásárhelyhez csatoltassék át. A kézdivásárhelyi birtokosok ez iránt egy kérvényt adtak s e felett a tárgyalás márcz. 24-én tartatott meg Altorja község házánál. A tárgyalást Dálnoki Károly megyei aljegyző vezette s részt vettek a kézdivásárhelyi közbirtokosság kiküldöttei, továbbá Altorja részéről a képviselő testület és a közbirtokosság sok tagja. Tárgyalásrendén az altorjai érdekeltek azt kérték, hogy velük a kézdivásárhelyiek kérvénye közöltessék, mivel a nélkül nincsenek azon helyzetben, hogy véleményt mondhassanak. Hosszasabb vita fejlődött ki ezen kérdés felett, mivel a kézdivásárhelyiek azon meggyőződésben lévén, hogy ezen kifogás nem egyéb, mint az ügynek halasztása, nem akartak belenyugodni, hogy ezen czímen a tárgyalás elnapoltassék, de a tárgyalást vezető aljegyző ur azon kijelentésére, hogy rövid időre új tárgyalás fog kitűztni, végre belenyugodott az elnapolásba. Tehát ezen ügyben mihamarabb új tárgyalás lesz és akkor Altorja község nyilatkozni fog az átszakítás ügyében.

— **Öngyilkosság.** Ágh Juliska, Jakabházi Gábor székelykereszturi jegyző nevelt leánya f. hó 9-én föbelötte magát. Temetése nagy részvét mellett e hó 11-én ment végbe. Mi vezette halálba a szép fiatal leányt? — azt magával vitte a sirba.

— **Vonat-kisiklás.** Folyó hó 13-án éjjel a Brassó felől jövő 581. számú tehervonat 3 kocsija Erked és Héjjasfalva között kidült, e miatt az 505. számú szintén Brassó felől jövő személyvonat annyira fel lett tartóztatva, hogy csak reggeli öt óra után érkezett be a segesvári állomásra, akkor is a közlekedés csak átszállással történhetett. A kidülés oka az volt, mert Alsó-Rákoson a három kocsiat fát raktak, mely leomlott a sinekre. Az akadály elhárításánál nagy erélyt fejtett ki Ujházy László segesvári állomásfőnök, ki azonnal a baj színhelyére sietett s neki köszönhető, hogy a Kis-Kapusról jövő segédmozdonny Segesvárról tovább vihette a vonatot Budapest felé.

— **Megfagyott.** Medgyes Sára nagyselyki hajadon 55 évig lévően pártában, alkalom kínálkozván, elhatározta, hogy szakít eddigi életével és férjhez megy. Akadt is kérője egy sálya ember személyében. Ő, a nő elment tehát háztűz nézni Sályára e hó 6-án, de visszajövet 7-ére virradólag az utban megfagyott. Megtalálván, hazahozták, de hiába való volt minden élesztési kísérlet. E hó 8-án szép számú résztvevő közönség kísérte ki örök nyugvó-helyére.

— **Budapestre rándulók** figyelmét felhívjuk a Lantos-féle „Aranykakas” vendéglőre, VI. Gyár-utca 8. szám, Andrássy-ut közepében, hol mindenki otthonosan és jól étkezhetik, mert kitűnő izletes ételek, tiszta, valódi magyar borok szolgáltatnak fel, igen jutányos polgári áron. Ajánljuk t. olvasóinknak, hogy ha a fővárosba utaznak e kitűnő vendéglőt ne mulasszák el felkeresni, mely különben is a vidékiek találkozó helye.

— **A Magyar Hirlap** most van fennállása kilenczedik évfolyamában. Ez alatt a hosszú idő alatt mindenkor a teljes függetlenség, a minden irányban való önállóság jellemezte a Magyar Hirlapot. Pártok le nem kötötték sohasem. Szabadon, nyíltan szólhatott tehát hozzá minden kérdéshez. Vezérelve ma is, mint kezdetűl fogva, az igazi szabadelvűség. Az, amely önmagában, nem pedig pártérdekekben leli erejét. A Magyar Hirlap a szó nemes értelmében demokrata volt mindenkor s az maradt mindmáig. Szereplése úgy a politikában, mint a társadalmi téren önzetlen, hazafias. Ami a nemzet érdeke, az a Magyar Hirlapban mindig biztos és erős szószólóra talál. A napi sajtónak az utóbbi idők nehéz politikai viszonyai között nem volt oly organuma, amely annyi határozottsággal küzdött volna a béke érdekében, mint a Magyar Hirlap. Hogy az ex-lex megszűnt, abban oroszlán-része van a Magyar Hirlapnak, amely szakadatlanul a béke szükségességét hangoztatta, az alkotmányellenes támadásokkal a legerélyesebben szembeállt. A Magyar Hirlap az ország legelső erőit csoportosítja maga köré munkatársakul. Ugy politikai, mint társadalmi cikkeit és minden rovatát, elismert kitűnőségek írják. A nagyszámú szépirodalmi munkatársak élén Jókai Mór van, aki szerződése értelmében minden szépirodalmi dolgozatát a Magyar Hir-

lapnak adja, s aki ehhez képest évenként több regényt és sok tárczacikket ír. Kivüle egész serege az országos nevű íróknak kötötte le munkásságát kizárólag a Magyar Hirlap számára. A Magyar Hirlap igen sok kedvezményt ad előfizetői nek. Ingyen-albumai már híresek arról, hogy irodalmi esemény mindegyik. A legjobb regényeket ez a lap közli, még pedig könyv-alakban. Az Évszak című pompás divatlapot, meg a Kisvilág című szép képes gyermeklapot sokkal olcsóbban kapják a Magyar Hirlap előfizetői. Ugyancsak jelentékenyen kedvezményes áron jutnak a Magyar Szalon című becses folyóirathoz is. A Magyar Hirlap előfizetési ára félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, 1 hóra 1 frt 20 kr. A kiadóhivatal Budapesten van, V., Honvéd-utca 4.

— **Anticalvus** a neve azon elismert kipróbált szernek, mely hajkihullás, fejkorpa, kopaszodás ellen a legsikeresebben használható. Az anticalvus a haját puhítja, a fejbőrt tisztítja, s a haj mindennemű bántalmait eltávolítja. Nemesek férfiaknak és nőknek, hanem gyermekeknek is kitűnően ajánlható. Próbaüveget 1, nagy üveget 2 koronáért küld a főszéktüldési raktár: Kanitz Ödön gyógyszerháza Balassa-Gyarmaton, de kapható minden más gyógyszerháztárban is.

— **Honnan vegyünk magokat.** Manapság midőn bel- és külföldi czégek valósággal elárasztják árjegyzékkel a közönséget, igazán nehéz megállapodni, hogy az ember honnan szerezze be magszükségletét. Ilyen viszonyok között hasznos szolgálatot vélnék tenni a közönségnek, midőn figyelmét a világhírű Mauthner-cég magkereskedésére felhívjuk. Saját tapasztalataink után, biztosan állíthatjuk, hogy ez idő szerint Magyarországon ez az egyetlen magkereskedés, melyben nem lehet csalódnai. Az innen szerzett magok mindig kitűnőek és soha sem csalják meg az embert.

— **Az ujságok versenyében,** mely a nagy-közönség szemei előtt folyik, mindig megtartotta első helyét a Pesti Hirlap, mely legutóbb még a Mikszáth Kálmántól alapított Országos Hirlap beolvasásával is gyarapodott. Elvitázhatlanul a legjobb és legelterjedtebb lap ma a Pesti Hirlap, mihez sokban járult az, hogy egyenlő ár mellett gazdagabb tartalma és nagyobb terjedelmű valamennyi más napilapnál. Politikai irányát tekintve, független szabadelvű és nemzeti demokrata ujság, melynek vezérezkikeit a legelső publicisták írják: Bekes Gusztáv, ifj. Abrányi Kornél, Kenedi Géza, Vázsonyi Vilmos, Balogh Pál és legutóbb még Kóbor Tamás is. Tárczaírói a ma legkedveltebb és legkitűnőbb írók: Mikszáth Kálmán, Tóth Béla (együttal a mindig szellemes Esti levelek írója), Quintus (együttal a nagyon kedvelt Szerkesztői üzenetek írója), Murai Károly, Kóbor Tamás, Gárdonyi Géza, Bede Jób, Tömörkény István, Krudy Gyula, Homok, Sas Ede, Milkó Izidor, stb. Nagy vonzóerőt adnak a lapnak az országgyűlési, törvénykezési és egyéb karcolatok, az élénken szerkesztett színház-, hir-, sport- és vegyesrovatok. A szórakoztató és hasznos közlemények nagy bőségén kívül még különféle kedvezményt is nyújt olvasóinak, mely tekintetben igazán egyedül áll ma a lapok közt. S az ára mégis csak 1 frt 20 kr. egy hóra, 3 frt 50 kr. az április — juniusi negyedévre. A Párisi Divat című nagy képes heti divatlappal együtt pedig csak 1 frttal több, vagyis negyedévre 4 frt 50 kr. A most újonnan belépő előfizetők megkapják a Tetemre hívás e szenzációs bűnügyi regény március második felében megjelenő részét külön lenyomatban.

Zenetanítás.

Van szerencsém a helybeli zenekedvelő közönséggel tudatni, hogy a

zenetanítást

meg kezdettem; hajlandó vagyok úgy a gyakorlóknak, mint kezdő kisebb gyermekeknek zene-órákat adni, kívánságra a tanítványaim saját lakásán.

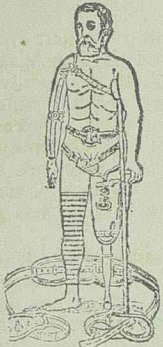
Tanítványokat bármely időtől elfogadok.

Szíves pártfogásért esd:

Ráduly János,
zenész.

Ifj. Jancsó Mózes nyomdájába 2 fű tanulónak azonnal felvétetik, kik 2 gymnasiumot végeztek előnyben részesülnek.

SPECZIALISTA SERVKÖTŐKBEN.

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekélyesebb ezen nemből, nem esuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja észszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányát.

A Keleti-féle gummi sérvkötő idomítható pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonsági övvel.

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom.

Kitüntetve Brüsszelben aranyéremmel és díszokmányokkal.

Árak: egyoldalu 6 frt.
kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: mülábak, műkezek, áró- és nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopédiai fűzők, háskötők, göröserharisnyák és mindenféle gummiáruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és díszkréten eszközöl:

KELETI J.

csász. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros

Budapestben. (Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg utca 17.

Sebészeti műszergyár gázmotor erővel:

IV. Rostély-utca 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötőszerek készséggel becsoréltatnak.

Hirdetmény.

A szentkatolnai utczában, néhai elhalt Szöcs Mózes féle, 21. házszám alatt levő lakó ház kerttel együtt, örök áron eladó. Értekezni lehet Kézdi-Vásárhelytől

Szöcs Gézánál,
áll. elemi isk. szolgánál.

(31 2 3)

MEGHIVÁS.

A sepsi-szentgyörgyi kerületi

betegsegélyző pénztár

folyó év és hó 22-ére hirdetett

rendes közgyűlését

nem lehetvén megtartani, azt az alapszabályok 27. §-ának értelmében

1899. évi március 29-én d. u. 2 órakor

Sepsi-Szentgyörgyön, a pénztár helyiségében tartja meg,

melyre a t. munkaadók és a pénztár tagjai azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy ez a közgyűlés, tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatköpes lesz.

Az igazgatóság.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ALDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIERH IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes mülappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

Megjelenik tizenkét
kötetben

fárasztó, tehát soha meg
nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára

rendkívül díszes félbőr-
kötésben, bőrháttal és

vázontáblával

8 frt.

Minden négy hónapban egy-egy
kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes
kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmiért sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog
közrebocsátatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz díszes
kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben
minden rendes háza. könyvtáránál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint a nyolcvéttel bérmentve,

b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvtárakhoz vagy alólírt kiadókhöz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünk nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemlékekről egybegyűjtött és a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítója barátja, tanácsadója, minden ur háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.